



Et forløb med fokus på hverdagslivet og materiel kultur under besættelsen

Besættelsesmuseets avis er sammensat af artikler, reklamer og annoncer fra perioden 1939-45. Indholdet af avisen er fra den aarhusianske, socialdemokratiske avis Demokraten, der udkom fra 1884 til 1974.

Den er trykt på avispapir, og teksterne er præcis, som de var dengang, så eleverne får dermed en materiel-kulturel oplevelse af at sidde med en avis fra datiden og læse det, som almindelige borgere fik af oplysninger via avisen under krigens tid.

Avisen er trykt således at forsiden handler om krigsudbruddet, hvert opslag handler om et af de fem besættelsesår, og bagsiden handler om retsopgøret efter besættelsen.

Avisen købes i receptionen i Besættelsesmuseet eller i Den Gamle By. Pris: 10 stk. (= et klassesæt) koster 50 kr.

Formål

- At eleverne får overblik over perioden 1939-1945 i Europa og især Danmark.
- At eleverne kan læse, forstå og analysere originalt kildemateriale.
- At eleverne kan systematisere og bearbejde et kildemateriale til nogle konkrete data ved hjælp af arbejdsspørgsmål.

- At eleverne kan finde sammenhænge mellem begivenheder og udviklingen under Anden Verdenskrig på lokalt, nationalt og internationalt plan.
- At eleverne forstår, hvordan krigen indvirkede på almindelige menneskers liv.
- At eleverne kan trække linjer og perspektivere datidens levevilkår og tendenser i forhold til samtiden og fremtiden.

Forberedelse

Eleverne bør inden forløbet have et overblik og viden om krigen og krigens forløb. En meget overordnet tidslinie kan findes her:

<https://www.2verdenskrig.dk/opslagsvaerk/krigens-kalender/>

Se også filmen "Barn under besættelsen" som findes her:

(LINK)

Der findes et gratis forløb om besættelsen her:

<https://historieportalen.gyldendal.dk/forloeb/besaettelsestiden>

Det er velegnet både før og efter avisforløbet.

Desuden findes der meget materiale på Bloggen på denne side

<https://blog.dengamleby.dk/aarhusogandenverdenskrig/>

Det er en god idé enten før eller efter arbejdet med Avisen at arbejde med den censur, der fandt sted, men som måske kan være svær at få øje på i første omgang. Her er et godt link:

[https://jyllands-posten.dk/skole/detfrieord/ECE8166523/censur-
under-anden-verdenskrig1/](https://jyllands-posten.dk/skole/detfrieord/ECE8166523/censur-under-anden-verdenskrig1/)

Planlægning af forløbet med avisen

1.

Præsentation af forløbet generelt:

Hvem var afsender/modtager af Demokraten, hvor meget er det forventet, at eleverne lægger i hvert spørgsmål, og hvor mange spørgsmål forventes de at arbejde med.

2.

Afhængigt af antal lektioner til rådighed er der følgende spørgsmål at tage stilling til:

- Skal alle elever arbejde med alle spørgsmål/alle årene?
- Skal hver gruppe have sit opslag med et enkelt af krigsårene?
- Hvordan skal de kommunikere deres gruppearbejde til læreren/klassen/hinanden?

3.

Del eleverne i grupper af 2-3 personer.

Giv hver gruppe en avis og lad dem bladre frit i den i 10-15 minutter.

Lad alle grupper arbejde med 1939 (forsiden af avisen) først – side 1 i arbejdsspørgsmålene. Saml eventuelt op i fællesskab.

Uddel derefter arbejdsspørgsmålene og gør tidsrammen og forventninger til arbejdet klar.

4.

Efter endt gruppearbejde præsenterer grupperne deres arbejde.

Derefter evalueres forløbet med eleverne. Hvad har de fået ud af det? Perspektivering i forhold til nutid og fremtid (side 9) kan laves i grupper, individuelt eller i fællesskab. Vigtigt med fælles diskussion til sidst.

5.

Besøg Besættelsesmuseet. Bestil tid her:

<https://www.besaettelsesmuseet.dk/>

Avisforløbet relaterer sig til udstillingen "Krigen 1939-1945" samt udstillingen "Hverdagen" på Besættelsesmuseet.

6.

Forslag til videre arbejde:

- Fremstille egen avis med de vigtigste punkter fra gruppearbejdet og besøget på Besættelsesmuseet, eventuelt suppleret med billeder, de finder på nettet eller på <https://www.dengamleby.dk/om/museum-aarhus/billedarkivet/>
- Lave placher.
- Lave filmoptagelser med interviews af eleverne om deres opfattelse af 2. verdenskrig, og hvad vi kan lære af den i nutiden og i fremtiden.
- Lave en udstilling på skolen, hvor flere af ovennævnte elementer indgår.
- Spille Besættelsesmuseets dilemmaspil om krigen. Pris: 195,- kr. Det kan købes receptionen i Besættelsesmuseet eller i Den Gamle By. Læs mere her: (LINK)

God Fornøjelse!

